

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj: ČŠIA-139/22-A

Název	Základní škola, Praha 2, Vratislavova 13
Sídlo	Vratislavova 13, 128 00 Praha 2
E-mail	info@vratislavova.cz
IČ	47610425
Identifikátor	600035689
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Bc. Jiří Trunda, Ph.D.
Zřizovatel	Městská část Praha 2
Místo inspekční činnosti	Vratislavova 13, 128 00 Praha 2
Termín inspekční činnosti	19. 1. 2022 – 21. 1. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školný zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola, Praha 2, Vratislavova 13 (dále „škola“ či „instituce“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny.

Škola klade důraz na vytváření pozitivního klimatu založeného na vzájemně respektujícím, partnerském přístupu a na všestranný rozvoj žáků a posilování jejich kompetencí. Hlavním

záměrem vzdělávání, realizovaného podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání Škola pro děti, je vytvoření bezpečného prostředí spolupracující třídy. Výuka anglického jazyka je koncipována od třetího ročníku, druhý cizí jazyk je realizován od sedmého ročníku. Součástí výuky je i dramatická výchova, třídní a celoškolní projekty, které přispívají k celostnímu rozvoji osobnosti žáka.

K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 322 žáků v 18 třídách prvního až devátého ročníku. Od poslední inspekční činnosti v roce 2015 došlo k nárůstu počtu žáků přibližně o třetinu. Nejvyšší povolený počet žáků (325) je téměř zcela využit. Na dopolední vyučování vhodně navazuje činnost školní družiny, která nabízí žákům kvalitní alternativy využití volného času. Nabídku zájmového vzdělávání realizovaného v sedmi odděleních školní družiny využívá 124 žáků prvního až čtvrtého ročníku.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) využívá ve své práci dlouholeté řídicí zkušenosti. Preferuje demokratický styl řízení školy. Systematicky naplňuje stanovenou koncepci školy, která je zaměřena na rozvoj a podporu spolupráce mezi pedagogy i mezi žáky. K důležitým cílům patří také zajištění pozitivního klimatu, podpora osobnostního a sociálního rozvoje žáků a otevřená komunikace mezi všemi aktéry vzdělávání.

Nastavený způsob řízení i organizační struktura odpovídá typu a velikosti školy. Ředitel účelně deleguje část řídicích kompetencí na svého zástupce. Spolupráce vedení školy se školským poradenským zařízením (školní psychologka, speciální pedagogové, výchovný poradce/metodik prevence) a vedoucí školní družiny přispívá k plynulému chodu školy.

Kontrolní činnost vedení školy je realizována cíleně, avšak s nízkou frekvencí, hodnocení kvality práce pedagogických pracovníků tak není systematické. V průběhu distančního vzdělávání byly uskutečňovány krátké vstupy, hospitační činnost v aktuálním školním roce je zaměřena na sledování kvality pedagogického procesu zejména u nově zaměstnaných pedagogů. Při hodnocení pedagogů ředitel vychází také z jejich autoevaluace (reflexe osobního rozvoje, dalšího vzdělávání, vzájemné spolupráce s kolegy, silné stránky) a vytyčení profesního cíle na další období. V případě některých pedagogů se však nedaří aplikovat stanovené vzdělávací strategie do výuky, jejich činnost tak vyžaduje delší metodické působení a opakovanou kontrolu vedením školy.

Personální podmínky umožňují realizaci vzdělávacích programů. Vzdělávání zajišťuje celkem třicet učitelů, devět asistentů pedagoga, jedna cizojazyčná asistentka a sedm vychovatelů ve školní družině. Od předchozího inspekčního hodnocení došlo ke snížení počtu nekvalifikovaných pedagogických pracovníků, pouze malá část (pět) nesplňuje odborné předpoklady. Jedná se zejména o nové a začínající učitele, většina z nich si však potřebnou kvalifikaci doplňuje odpovídajícím studiem. Nekvalifikovanost pedagogů nemá zásadní negativní vliv na úroveň poskytovaného vzdělávání.

Ředitel vytváří kvalitní podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Vychází z koncepčních záměrů, analýzy potřeb školy, finančních možností a zájmu jednotlivých pedagogů. Hlavním cílem školy v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je dosažení maximální úrovně plné kvalifikovanosti pedagogického sboru.

Učitelům jsou nově vytvořeny podmínky pro participaci na fungování instituce v rámci činnosti metodického sdružení. Pedagogové si vyměňují a vzájemně sdílí zkušenosti i neformální cestou. Prostředí menší školy a partnerský přístup k žákům vytváří vhodné podmínky pro otevřenou komunikaci. Každodenní kontakt se všemi zaměstnanci školy vede

k rychlému obousměrnému přenosu informací. Fungování školy napomáhá systém porad, plánování prostřednictvím týdenních plánů a pravidelná jednání pedagogické rady. Ředitel dále podporuje vzájemné hospitace a spolupráci pedagogů, což se rovněž pozitivně projevuje v kvalitě vzdělávání.

Pozitivně se do práce školy promítá kooperace s jejími partnery. Stěžejními partnery školy jsou zákonní zástupci žáků. Rodiče podporují činnost školy při tradičních akcích, různorodých projektech i finančně prostřednictvím Spolku rodičů. Spolupráce mezi pedagogy, žáky a jejich zákonnými zástupci má příznivý vliv na komunitní atmosféru ve škole. Žáci mají možnost podílet se na chodu školy v rámci žakovského parlamentu. Jejich soumáležitost se školou posiluje také řada aktivit jako např. organizace školního muzikálového představení či tradičních oslav Dne veteránů.

Prospěšná je úzká součinnost se zřizovatelem, který se podílí na zlepšování prostorového a materiálního vybavení školy. Úspěšnou realizaci koncepčních záměrů podporují dlouhodobě rozvíjené partnerské vztahy s řadou subjektů, které jsou efektivně využívány při realizaci vzdělávacích programů, k podpoře volnočasových a sportovních aktivit žáků, rozvoji hodnotového vzdělávání i primární prevenci. Přínosné partnerské vztahy pomáhají také rozvoji gramotností. V oblasti přírodovědné gramotnosti škola spolupracuje s odbornými pracovišti (např. Astronomickým ústavem České akademie věd, Českou zemědělskou univerzitou, Skautským institutem - projekt Udržitelné město), čtenářská a jazyková gramotnost žáků je efektivně podporována spoluprací s Městskou knihovnou.

Finanční a materiální předpoklady školy umožňují kvalitně naplňovat příslušné školní vzdělávací programy. Didaktické materiály, pomůcky a vybavení účinně napomáhají při vzdělávání žáků. Od předchozího inspekčního hodnocení byla pořízena nová výpočetní technika, a to i v souvislosti s potřebou vybavit některé žáky a pedagogy pro distanční výuku. Vznikla nová počítačová učebna. Vzhledem k narůstajícímu počtu žáků jsou zcela využity všechny učebny jako kmenové třídy, škola proto nedisponuje dalšími odbornými či specializovanými učebnami. Ke vzdělávání, sportu i relaxaci je účelně využíván venkovní areál a školní tělocvična. Další prostor pro realizaci tělovýchovných aktivit si škola pronajímá od TJ Sokol Vyšehrad. Školní stravování je zajištěno v nově zřízené školní jídelně, která poskytuje pestrý výběr pokrmů. Složení jídelníčku podporuje zdravý životní styl.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem průběhu vzdělávání je příznivá pracovní atmosféra podporující učení a v převážné většině hodin partnerský přístup pedagogů k žákům. Škola účelně využila předešlé zkušenosti z distančního vzdělávání a vytvořila funkční model výuky, který propojuje prezenční a distanční formu vzdělávání. Jeho smyslem je umožnit vzdělávání žákům a práci učitelům, kteří se z důvodu šíření nemoci covid-19 nemohou účastnit výuky ve škole. Po návratu do školy pedagogové kladou důraz na obnovení dobrých vztahů v kolektivech.

Učitelé ve sledovaných hodinách obvykle dbali na srozumitelné seznámení s cílem, tématem či plánem práce vyučovacích hodin, účelně volili vhodnou motivaci ke vzbuzení zájmu o probírané učivo (např. brainstorming, návrh řešení zajímavého příkladu, historickou fotografii). Vyučovací hodiny byly vzhledem ke stanoveným cílům, charakteru probíraného učiva a předpokladům žáků většinou organizačně a metodicky dobře připraveny a zvládnuty. Vyučující efektivně zařazovali rozmanité formy a metody výuky, kladli důraz na procvičování a upevňování učiva. Většina pedagogů zařadila střídání činností

a aktivizujících metod. K aktivizaci žáků přispěla i práce v komunitním kruhu, vstupní motivace, činnostní učení či vhodné zařazení pohybových chviliek. Ve většině sledovaných hodin přirozeně přecházela forma frontální výuky do kooperativních forem práce. Kooperace žáků a vhodně využívaná společně vytvořená třídní pravidla přispívala k vytváření a posilování pozitivních vztahů mezi žáky. Ve všech hodinách projevovali žáci dobré znalosti a dovednosti, vyučující uplatňovali motivační hodnocení.

Názornost výuky v části hospitovaných hodin vhodně podporovalo využití učebních pomůcek a dalších materiálů souvisejících s probíraným tématem. Vyučující využívali zkušeností žáků z reálného života. Ojedinele (ve výuce na druhém stupni) byli žáci cíleně vedeni ke kritickému myšlení a vyvozování závěrů. Rovněž v menší části hodin pedagogové efektivně využívali didaktickou techniku (interaktivní tabuli), práce žáků s didaktickou technikou nebo s jinými informačními zdroji zaznamenána nebyla.

Ve vyučovacích hodinách, zejména na druhém stupni, byli žáci vedeni k vyvozování nových poznatků, logickému myšlení, samostatnosti při řešení zadaných úkolů, týmové spolupráci, prezentaci vlastních názorů i věcné argumentaci. Zařazení badatelské výuky vedlo žáky k práci s historickými dokumenty, k posuzování objektivity pramenů. V některých hodinách byly u žáků nenásilně formovány postoje. Vyučující propojovali probírané učivo s mezipředmětovými přesahy a využívali interdisciplinární vazby (propojení literární výchovy a slohové komunikace). Škola cíleně rozvíjí gramotnosti žáků. Množství demonstračních pokusů, projektů a spolupráce s odbornými institucemi napomáhá rozvoji přírodovědné gramotnosti. Čtenářská a jazyková gramotnost žáků je efektivně podporována i mimo hodiny jazykového vzdělávání (Bibliobus Oskar, programy Městské knihovny, besedy se spisovateli, vydávání školního časopisu, projekt Čtecí babička, Putování po stopách Josefa Lady ve školní družině).

V hodinách výchovného charakteru byly vhodně uplatňovány metody hodnotového vzdělávání, žáci rozvíjeli empatii a porozumění životním hodnotám. Využívané prožitkové učení podněcovalo žáky k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji, myšlení v souvislostech, tvořivému přístupu a k toleranci a vzájemnému respektu. Škola také systematicky podporuje prezentační dovednosti žáků v předmětu dramatická výchova

Ve většině sledovaných hodin učitelé respektovali individuální tempo žáků, povzbuzovali je. Vysoce přínosná byla podpora asistentů pedagoga, kteří účelně přispívali k začlenění žáků s potřebou podpůrných opatření v hodinách i o přestávkách, pomáhali jim zvládat jejich specifické obtíže, motorický neklid či nesoustředěnost. Napomáhali plynulosti vzdělávacího procesu i formou dopomoci ostatním žákům a organizační podporou.

Efektivitu části sledovaných vyučovacích hodin snižovalo dominantní postavení pedagoga, chybějící zpětná vazba o porozumění probíraného jevu. Nedostatkem některých sledovaných hodin byla absence shrnutí učiva v závěru vyučovací jednotky, a tím i ověření splnění vzdělávacího cíle. V závěru vyučovacích hodin vyučující také vždy nevyužili příležitosti k sebehodnocení či k vzájemnému hodnocení žáků podle předem stanovených kritérií. Nižší míra diferenciací zadávaných úloh ve většině hospitovaných hodin dostatečně nepodporovala rozdílnou úroveň znalostí a dovedností žáků i jejich individuální potřeby.

Na základní vzdělávání vhodně navazuje zájmové vzdělávání ve školní družině. Školní družina nabízí žákům pestrou skladbu činností (odpočinkové činnosti, rekreační či zájmové činnosti, možnost přípravy na vyučování). Řízené a spontánní aktivity byly časově přiměřeně rozvrženy a vycházely z individuálních potřeb a zájmu účastníků a vedly k smysluplnému využití volného času. V jednotlivých odděleních školní družiny panovala příjemná atmosféra. V průběhu činností byly efektivně rozvíjeny především jejich sociální a komunikativní kompetence, vlastní tvořivost a představitost. Ve školní družině jsou žáci

vedení k pohybu i aktivní relaxaci, pedagogům se daří vyrovnávat deficit pohybu žáků z doby distanční výuky.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Z analýzy přehledů prospěchu vyplývá, že v posledních dvou školních letech pedagogové v souladu s metodickými pokyny MŠMT přihlíželi ke specifickým daným mimořádnou situací spojenou se střídáním prezenčního a distančního vzdělávání. Do distančního vzdělávání se podařilo zapojit většinu žáků školy, v případě potřeby byla žákům poskytnuta pomoc ve formě zapůjčení notebooků a konzultací.

Individuální i celkové vzdělávací výsledky žáků jsou sledovány vedením školy i jednotlivými vyučujícími a pravidelně monitorovány v jednáních pedagogické rady. Škola od školního roku 2020/2021 kombinuje hodnocení známkami se slovním hodnocením. Kvalita slovního hodnocení má rozdílnou úroveň. Zejména na druhém stupni je toto hodnocení konkrétní, má vypovídací hodnotu včetně doporučení k dalšímu pokroku žáka. V hodnocení některých tříd se však odráží nedostatek zkušeností s novou formou hodnocení.

Ve sledovaném období žáci dosahovali velmi dobrých vzdělávacích výsledků. Z přehledů prospěchu je zřejmé, že pedagogové na prvním i druhém stupni důsledně uplatňují pozitivní hodnocení. Přechod žáků z nižšího na vyšší stupeň je plynulý, neprovázejí jej žádné výkyvy v prospěchu, nedochází k výraznému zhoršení průměrného prospěchu žáků. Rovněž u nově vyučovaných předmětů na druhém stupni je klasifikace motivační. Vhodně nastavená pravidla chování a komunikace a partnerský přístup většiny pedagogů se projevují v menším výskytu kázeňských opatření. Výchovná a kázeňská opatření pedagogové udělují uvážlivě, ve sledovaném období převažovaly pochvaly nad kázeňskými opatřeními. Ojedinelé případy neomluvené absence byly řešeny vedením školy ve spolupráci se zákonnými zástupci.

Ověřování úrovně vědomostí žáků a sjednocování kritérií hodnocení v paralelních třídách probíhá spíše neformálně mezi jednotlivými pedagogy, kteří si srovnávají výsledky žáků či plnění očekávaných výstupů vzdělávacího programu.

Ve sledovaném období žáci školy dosahovali velmi dobrých výsledků v jednotné přijímací zkoušce na střední školy v českém jazyce a matematice. Ředitel školy výsledky analyzuje, pozitivní je trend zvyšující se úspěšnosti v porovnání s průměrem v České republice. Výsledky vzdělávání jsou dále sledovány v soutěžích a olympiádách, učitelé účelně podporují žáky při jejich přípravě na soutěže.

Systematická práce školního poradenského pracoviště vytváří příznivé podmínky pro inkluzi žáků s potřebou podpůrných opatření, žáků s odlišným mateřským jazykem i pro prevenci školní neúspěšnosti. Účelně je prováděna prvotní pedagogická diagnostika. Dobře jsou nastavena podpůrná opatření (individuální vzdělávací plány, pomoc asistentů pedagoga), realizovaná ve spolupráci poradenského týmu s vyučujícími, zákonnými zástupci žáků a školskými poradenskými zařízeními. V případě potřeby škola uplatňuje další intervenční postupy, např. konzultační pomoc, doučování, předmět speciálně pedagogické péče. Realizovaná podpora umožňuje rozvoj každého žáka na úroveň osobního maxima. Ve škole působí cizojazyčná asistentka, která přispívá k začleňování žáků s odlišným mateřským jazykem.

Bezproblémovému přechodu dětí do základního vzdělávání napomáhá účelná spolupráce s mateřskými školami, setkávání s rodiči dětí, společné akce např. Pasování prvňáčků, motivační hodnocení a nižší počty žáků ve třídách.

Školní preventivní strategie je převážně funkční. Ve spolupráci s třídními učiteli probíhá pravidelné šetření školní psycholožky, které pomáhá mapovat vztahy ve třídách i odkrývat případné zárodky rizikového chování. V rámci prevence jsou účelně zařazovány např. adaptační kurzy a pravidelné preventivní programy. Četnost výskytu rizikového chování je nízká. Osvědčený způsob k řešení kázeňských problémů představují okamžitá jednání s rodiči. Prevenci sociálně patologických jevů účelně doplňuje nabídka volnočasových aktivit.

Závěry

Vývoj školy

- od posledního inspekčního hodnocení došlo k nárůstu počtu žáků a pedagogů,
- zkvalitnily se materiální podmínky pro vzdělávání, škola nově zřídila vlastní školní jídelnu.

Silné stránky

- partnerský přístup mezi všemi aktéry vzdělávání,
- účinná podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami asistenty pedagoga,
- vzájemná spolupráce pedagogů a vzdělávací strategie podporující osobnostní a sociální rozvoj žáků uplatňované v pozitivním klimatu školy přispívají k naplňování koncepčních záměrů ředitele školy.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- méně časté ověřování naplňování stanoveného vzdělávacího cíle, shrnutí probraného učiva a hodnocení práce žáků s využitím sebereflexe nebo vzájemného hodnocení žáků v závěru hodin,
- nízká míra diferenciací či jiných úprav organizace, forem a metod s ohledem na různé vzdělávací předpoklady žáků a odlišné tempo jejich práce vzhledem k odlišným vzdělávacím předpokladům žáků a rozdílnému tempu jejich práce,
- nízká míra hospitační a kontrolní činnosti.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- lépe využívat závěry vyučovacích hodin, zařazovat individuální zhodnocení učebního pokroku nebo vrstevnické hodnocení s ohledem na využití při dalším učení,
- další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřit na oblast slovního hodnocení žáků a diferenciací v hodinách,
- zintenzivnit hospitační činnosti.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní řád s účinností od 5. 9. 2013, aktualizovaný 1. 9. 2014 a 25. 8. 2020
2. Školní vzdělávací program ZŠ Vratislavova Škola pro děti vydaný dne 1. 9. 2020
3. Školní vzdělávací program školní družiny platný k termínu inspekční činnosti
4. Řád školní družiny platný ve školním roce 2021/2022
5. Minimální preventivní program Základní škola, Praha 2, Vratislavova 13 platný ve školním roce 2021/2022
6. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – výběr k termínu inspekční činnosti
7. Jmenování na pracovní místo ředitele Základní školy, Praha 2, Vratislavova 13 ze dne 13. 5. 2014 s účinností od 1. 8. 2014
8. Zřizovací listina Základní škola, Praha 2, Legerova 5, která mění zřizovací listinu Základní školy, Praha 2, Legerova 5 ze dne 15. 10. 2009 s účinností ode dne 15. 10. 2009
9. Dodatek ke zřizovací listině Základní školy, Praha 2, Legerova 5, který mění a doplňuje zřizovací listinu Základní školy, Praha 2, Legerova 5, Legerova 1878/5, 120 00 Praha 2 – změna sídla a názvu příspěvkové organizace příspěvkové organizace na Základní škola, Praha 2, Vratislavova 13 se sídlem: Vratislavova 64/13, 120 00 Praha 2 ze dne 30. 6.2011
10. Rozhodnutí o zápisu do školského rejstříku č.j.: MSMT-12031/2016-2 ze dne 13. 4. 2016 s účinností od 1. 9. 2016
11. Rozvrhy vyučovacích hodin platné k termínu inspekční činnosti
12. Záznamy z pedagogických rad ve školních letech 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
13. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – výběr k termínu inspekční činnosti
14. Vybrané výstupy z účetnictví organizace za roky 2020 a 2021
15. Kniha úrazů vedená ke dni inspekce
16. Výroční zprávy za školní roky 2019/2020 a 2020/2021

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jana Jakobovičová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Jana Jakobovičová v. r.

Mgr. Iva Hlásenská, školní inspektorka

Iva Hlásenská v. r.

PaedDr. Jana Máchalová, školní inspektorka

Jana Máchalová v. r.

Bc. Šárka Snížková, kontrolní pracovnice

Šárka Snížková v. r.

V Praze 10. 2. 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Bc. Jří Trunda, Ph.D., ředitel školy

Jří Trunda v. r.

V Praze 24. 2. 2022